

NIEUWSBRIEF

1. Inleiding

Jaarlijks verschijnen meestal drie circulaire. Mei geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, september van de vertaling van de Miljoenennota, december is op basis van de Najaarsnota en rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. De septembercirculaire 2023 is volgens planning op Prinsjesdag verschenen. Deze circulaire bevat informatie over de nieuwe financieringssysteem vanaf 2027 en een actualisatie van het LPO accres op basis van de Miljoenennota 2024.

We hebben de circulaire verwerkt in PAUW. In deze nieuwsbrief geven we een toelichting en aanwijzingen voor de verwerking in PAUW. De nieuwsbrief bestaat uit een algemeen deel met informatie, die je nodig hebt om de circulaire te verwerken en een bijlage. Beide onderdelen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

2. Samenvatting

Belangrijkste onderwerpen uit de septembercirculaire:

- In verband met de nieuwe financieringssysteem is het volume accres voor 2027 en 2028 bijgewerkt met respectievelijk € 706 miljoen en € 670 miljoen.
- De accresen voor de loon- en prijsontwikkeling (LPO-accres) zijn van 2024 tot en met 2028 bijgewerkt. De mutaties ten opzichte van de stand van **meircirculaire 2023** zijn als volgt:
Per jaar
 - 2024: € 434 miljoen
 - 2025: -/- € 63 miljoen
 - 2026: € 20 miljoen
 - 2027: -/- € 100 miljoen
 - 2028: -/- € 259 miljoen
- Een voorschot op de onderschrijding van het BTW-compensatiefonds (BCF) plafond 2023 van € 359 miljoen.
- Van de structurele rijksbijdrage vanaf 2027 van € 1 miljard wordt € 76 miljoen afgestort in het BCF.
- Zeven taakmutaties, waaronder taakmutaties voor een loon- en prijsbijstelling jeugdzorg en voor bijzondere bijstand en vroegsignalering.
- Twee nieuwe decentralisatie-uitkeringen en wijzigingen in het macrobudget van dertien bestaande decentralisatie-uitkeringen.
- De verdeling van de bedragen per gemeenten wijzigt bij één decentralisatie-uitkering ten opzichte van de septembercirculaire 2022. De omvang van deze decentralisatie-uitkeringen wijzigt niet.
- De suppletie-uitkering Sociaal domein voor 2022 is nagecalculeerd en definitief geworden.
- Procesmededelingen over de Energietoelage 2023 en de onderzoeksagenda herijking verdeling gemeentefonds.

Om te weten hoeveel geld het is voor jouw gemeente, is een rekenregel te geven, door omrekenen via de uitkeringsfactor. Voor 2023 is één uitkeringspunt ongeveer € 29,7 miljoen. Eén uitkeringspunt is voor iedere gemeente anders. Het komt overeen met 0,001 * de uitkeringsbasis van de gemeente.

Inergy BV

Pelmolenlaan 2

Smedestraat 2

Da Vincilaan 3

0348 45 76 66

3447 GW Woerden

6411 CR Heerlen

6716 WC Ede

De informatie voor de uitkeringsbasis van een gemeente kun je vinden in PAUW. Hiervoor ga je in een recente opgave naar “Berekenen 5”, selecteer uitkeringsjaar 2023 en kies voor “maak rapport”. Vervolgens vind je de uitkeringsbasis ofwel “het totaalbedrag in basis” bij het subtotaal van rubriek B in het rapport. Een andere mogelijkheid is om de betaalspecificatie van het ministerie van BZK te raadplegen. Hier vind je de uitkeringsbasis terug op pagina 4 van de betaalspecificatie bij “het totaalbedrag in basis”.

3. UITGEBREIDERE ANALYSE

Accres

Het accres is gesplitst in een volume- en een nominaal deel, waarbij het nominale deel ter compensatie is van loon- en prijsstijging en het volumedeel ter compensatie van bevolkingstoename en reëel accres. In de onderstaande tabel is de splitsing tussen het volume accres en het LPO accres in beeld gebracht.

Volume deel

Sinds de meicirculaire 2022 is het volume deel bevroren tot en met 2025. Vooruitlopend op een nieuwe financieringssysteem heeft het kabinet in de septembercirculaire 2022 eenmalig € 1 miljard extra beschikbaar gesteld in 2026. Het volumedeel staat hierdoor vast tot en met 2026. Bij de Voorjaarsnota 2023 is dit bedrag vanaf 2027 structureel gemaakt en is besloten om de volumeontwikkeling vanaf 2027 te indexeren op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. De nieuwe financieringssysteem is, zoals aangekondigd in de meicirculaire 2023, in de Miljoenennota 2024 uitgewerkt. De indexatie voor het volumedeel wordt vanaf 2027 gebaseerd op een 8-jaars (t-9 t/m t-2) historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp).

Tabel 1 Volume accres 2023 – 2028

Volume accres septembercirculaire 2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028
<i>Volume accres (vastgezet deel)</i>						
Tranche 2023	1.221	1.221	1.221			
Tranche 2024		1.135	1.135			
Tranche 2025			920			
Tranche 2026				1.464	1.464	1.464
<i>Volume accres (historisch Bbp)</i>						
Tranche 2027					706	703
Tranche 2028						670
Totaal volume accres	1.221	2.356	3.276	1,464	2.170	2.837

Loon- en prijsdeel

Voor de jaren tot en met 2026 geschiedt de index voor loon-prijzontwikkeling op basis van de CPB-raming van de loonvoet sector overheid, index materiele overheidsconsumptie en overheidsinvesteringen. Hierbij wordt een verdeling van 60% loonontwikkeling, 20% consumptie en 20% investeringen aangehouden. Vanaf 2027 volgt de indexatie voor inflatie de prijs bbp van het lopend jaar. In de septembercirculaire 2023 zijn de LPO accresen voor de jaren 2024 tot en met 2028 bijgewerkt.

Tabel 2 LPO accres 2023-2028

LPO accres septembercirculaire 2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028
<i>LPO accres (gecombineerde index)</i>						
Nabetaling tranche 2022	127	127	127	119	115	115
Tranche 2023	1.598	1.598	1.598	1.498	1.455	1.455
Tranche 2024		2.026	2.026	1.842	1.838	1.832
Tranche 2025			1.557	1.444	1.441	1.436
Tranche 2026				1.365	1.362	1.358
<i>LPO accres (prijs Bbp)</i>						
Tranche 2027					1.117	1.114
Tranche 2028						997
Totaal LPO accres	1.725	3.751	5.308	6.268	7.328	8.307

Opvallend is dat voor de jaren 2027 en 2028 een deel van het LPO accres verschuift naar het volume accres. In de Miljoenennota 2024 is toegelicht dat dit een gevolg is van de uitwerking van de bbp-indexatie. Hierdoor zijn de bedragen in de septembercirculaire 2023 ten opzichte van de meicirculaire 2023 verlaagd. Voor het jaar 2027 van € 1.217 naar € 1.117 en voor 2028 van € 1.256 naar € 997.

Uitkeringsfactor

Tabel 3 Verticale ontwikkeling uitkeringsfactor (UF)

Uitkeringsfactor	2023	2024	2025	2026	2027	2028
UF (lopende prijzen) meicirculaire 2023	1,304	1,395	1,471	1,433	1,460	1,490
<i>Mutaties septembercirculaire 2023</i>						
Volume accres (historisch Bbp)					0,024	0,046
LPO accres (gecombineerde index)		0,015	0,012	0,012	0,015	0,015
LPO accres (prijs Bbp)					-0,003	-0,012
Voorschot plafond BCF 2023	0,012					
Financieringssysteematiek – deel BCF					-0,003	-0,003
Ontwikkeling uitkeringsbasis	-0,005	-0,003	-0,003	-0,003	-0,004	-0,004
Afronding algemene mutaties		-0,001		-0,001		
<i>Totaal mutaties</i>	<i>0,007</i>	<i>0,011</i>	<i>0,009</i>	<i>0,008</i>	<i>0,029</i>	<i>0,042</i>
UF (lopende prijzen) septembercirculaire 2023	1,311	1,406	1,480	1,441	1,489	1,532
UF (constante prijzen) meicirculaire 2023	1,304	1,395	1,417	1,335	1,325	1,313
Mutaties uitkeringsfactor	0,007	0,011	0,009	0,008	0,029	0,042
Mutatie nominale ontwikkeling			0,002	0,001	0,002	0,011
UF (constante prijzen) septembercirculaire 2023	1,311	1,406	1,428	1,345	1,356	1,367

Tabel 4 Horizontale ontwikkeling uitkeringsfactor (UF)

Uitkeringsfactor	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Uitkeringsfactor, jaar t	1,311	1,406	1,480	1,441	1,489	1,532
Vershil ten opzichte van jaar t-1		0,095	0,074	-0,039	0,048	0,043
Waarvan:						
- Algemene mutaties		0,094	0,083	-0,026	0,060	0,055
- Verdeelreserve		-0,001	-0,001	-0,001	-0,001	-0,001
- Ontwikkeling uitkeringsbasis (incl. OZB)		-0,004	-0,012	-0,012	-0,012	-0,011
- Overige ontwikkelingen		0,002	0,002			
- Aansluiting horizontale ontwikkeling (o.a. herverdeeffect)		0,004	0,002		0,001	

Uitkeringsfactor in meerjarenraming: lopende en constante prijzen

De rijksoverheid neemt in de meerjarenraming een loon/prijsontwikkeling (LPO) op en raamt dus inclusief inflatie. Voor alle gemeenten geldt dat de jaren t en t+1 worden geraamd op basis van lopende prijzen. Ongeveer twee derde van de gemeenten raamt echter tegen constante prijzen omdat ze een stabiel budgettair beeld willen creëren, lasten en baten houden hetzelfde niveau. Bij deze gemeenten wordt vanaf het jaar T+2 het effect van de inflatie uit de uitkeringsfactor gehaald. Het ministerie van BZK biedt de gemeenten, die ramen tegen constante prijzen, op hun website handreikingen in een apart rekenblad om zelf berekeningen te maken.

In PAUW corrigeren we van lopende prijzen naar constante prijzen wat de gemeenten via het loon- en prijsaccres (LPO) voor de loon- en prijsontwikkeling gecompenseerd krijgen. Dat is een sluitend systeem. In de onderstaande tabel is de berekening opgenomen van lopende naar constante prijzen. Voor de jaren 2025 en 2026 corrigeren we nog op basis van de gecombineerde index op basis van de CPB-indices voor de loonvoet sector overheid, de prijsontwikkeling materiële overheidsconsumptie (IMOC) en de prijsontwikkeling bruto overheidsinvesteringen (IBOI). Met ingang van 2027 corrigeren we van lopende prijzen naar constante prijzen op basis van de prijs bbp van het lopend jaar.

Tabel 5 Berekening van lopende prijzen (LP) naar constante prijzen (CP)

	2025	2026	2027	2028
Nominaal accres t.b.v. loon- en prijsontwikkeling in procenten	4,0%	3,6%	2,8%	2,4%
Tranche 2025 in miljoenen	1557	1.444	1.441	1.436
Tranche 2026 in miljoenen		1.365	1.362	1.358
Tranche 2027 in miljoenen			1.117	1.114
Tranche 2028 in miljoenen				997
Cumulatief accres in miljoenen	1.557	2.809	3.920	4.905
Bedrag per punt uitkeringsfactor (UF)	29,873	29,324	29,584	29,778
Aantal punten i.v.m. correctie van LP naar CP	52,1	95,8	132,5	164,7

Voor geïnteresseerden hebben we een specificatie van het verloop van de uitkeringsfactoren in PAUW geplaatst onder de knop 'overige informatie' → rubriek 'documenten' → 'circulaires' → 2023 → september.

BTW-Compensatie Fonds (BCF)

Het BCF-plafond bedraagt € 3,9 miljard voor gemeenten in 2023. Als de gezamenlijke declaraties onder het plafond blijven wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding van het plafond volgt een uitname. Het plafond muteert jaarlijks met het accrespercentage.

Door de bevriezing van het volume accres in 2023 tot en met 2025 is het plafond in die jaren ook gefixeerd. In het systeem is opgenomen dat jaarlijks bij de septembercirculaire een voorschot wordt verstrekt op de verwachte overschrijding van dat kalenderjaar. In de meicirculaire volgend op het kalenderjaar volgt dan de afrekening. In deze circulaire bedraagt het voorschot voor het jaar 2023 € 359 miljoen, dat wordt verrekend via de uitkeringsfactor met 12 punten. In de meicirculaire 2024 vindt de afrekening plaats.

De provinciaal toezichthouder staat toe een meerjarige stelpost op te nemen als inschatting op de jaarlijkse onder- of overschrijding van het plafond. Dit op basis van de hoogte van de laatst bekende afrekening. In dit geval is dat € 318 miljoen in 2022. Het gemeentelijk aandeel hierin mag je dan structureel ramen vanaf 2024. Die stelpost hoeft je nu niet aan te passen. **Wel moet je in de septembercirculaire 2023 een mogelijke stelpost voor het jaar 2023 laten vervallen nu het voorschot verstrekt is.**

Structurele rijksbijdrage, afstorting in BTW-compensatiefonds

In de meicirculaire 2023 is een structurele rijksbijdrage vanaf 2027 van € 1 miljard beschikbaar gesteld. In de septembercirculaire 2023, wordt van dit bedrag nog een deel in het BTW-compensatiefonds (BCF) gestort. Per saldo blijft via de algemene uitkering € 924 miljoen beschikbaar blijft en wordt € 76 miljoen aan het BTW-compensatiefonds toegevoegd. **Een mogelijke stelpost, die je bij de meicirculaire 2023 hebt opgenomen, moet je wel voor het jaar 2023 laten vervallen nu de afstorting verwerkt is.**

Taakmutaties

In de septembercirculaire 2023 zijn de volgende zeven taakmutaties opgenomen:

- Re-integratie: een verlaging van € 20 miljoen structureel vanaf 2028
- Wet Visueel beperkten: verlaging van € 0,9 miljoen voor 2024, oplopend naar € 1,05 miljoen in 2028
- Bijzondere bijstand en vroegsignalering € 50 miljoen eenmalig in 2024
- Hulpmiddelen thuis laten staan 0,2 miljoen in 2023, oplopend tot 1 miljoen structureel vanaf 2028
- Rijksvaccinatieprogramma: ruim € 4 miljoen structureel vanaf 2023
- Jeugdzorg loon- en prijsbijstelling € 45,2 miljoen voor 2024 en € 27,1 miljoen voor 2025
- Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III) € 1,8 miljoen structureel vanaf 2023

Ontwikkeling van de uitkeringsbasis

Bij het begrip ontwikkeling van de uitkeringsbasis gaat het om de mutaties van de landelijke aantallen inwoners, woonruimten, leerlingen, uitkeringsgerechtigden, WOZ-waarden enzovoort. In de veronderstelling dat het te verdelen bedrag niet toeneemt als de hoeveelheid (Q) stijgt, zal per maatstaf het maatstafgewicht (P) evenredig moeten dalen. Dat is een ingewikkelde methode en daarom wordt gekozen voor een eenvoudige oplossing, namelijk de daling van de uitkeringsfactor. Gemeenten kunnen deze korting goedmaken door evenredig te stijgen met de aantallen. Groeigemeenten lukt dat gemakkelijk, de plattelandsgemeenten moeten hier veelal een veer laten, om helemaal niet te spreken over krimp gemeenten.

Actualisatie maatstafgegevens

In de septembercirculaire zijn geen wijzigingen in definities van maatstaven opgenomen. Wel zijn diverse landelijke aantallen bijgesteld. Vooral de ontwikkelingen van het aantal bijstandsontvangers, inwoners 75+, regionale en landelijke centrumfunctie, leerlingen voortgezet onderwijs en de omvang van de OZB-maatstaven hebben invloed op de uitkeringsfactoren.

Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

In de septembercirculaire zijn de volgende twee nieuwe decentralisatie-uitkeringen opgenomen:

- Nr. 446 DU Regionale doelgroepen specifieke aanpak € 2,392 miljoen eenmalig in 2023
- Nr. 447 DU Verkeersveiligheid structureel € 0,95 miljoen vanaf 2023

- *Regionale doelgroepen specifieke aanpak*
Het plan van aanpak 'Statushouders aan het werk' en de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur van het ministerie van SZW beogen de doelgroep statushouders en andere kwetsbare doelgroepen extra te ondersteunen om kansen die de arbeidsmarkt biedt te benutten. Doelstelling van de decentralisatie-uitkering is om de doelgroep statushouders te ondersteunen met de aanstelling van regionale verbinders in elke arbeidsmarktregio.
- *Verkeersveiligheid*
De Wet tot wijziging van de Wegenverkeerswet 1994 treedt in 2023 in werking. De wet bepaalt dat lidstaten procedures moeten uitvoeren op autosnelwegen en autowegen ter verbetering van de verkeersveiligheid van weginfrastructuur. Via de decentralisatie-uitkering Verkeersveiligheid worden gemeenten, die wegen in beheer hebben die onder deze scope vallen, in staat gesteld tot het uitvoeren van deze verkeersveiligheidsprocedures ter bevordering van de verkeersveiligheid op auto(snel)wegen.

In dertien bestaande IU's en DU's zijn wijzigingen opgenomen, waarbij het macrobudget van de uitkering wijzigt. Twee mutaties hebben een omvang groter dan € 10 miljoen:

- IU Participatie: compensatie Wsw voor bijzondere WML-verhoging € 26,6 miljoen voor 2023 en een afbouw naar 2028 tot € 19,2 miljoen
- IU Beschermd wonen: begeleiding jongeren naar werk € 14,9 miljoen in 2024

Voor een toelichting en de mutaties op bestaande IU's en DU's verwijzen we naar hoofdstuk 3 (pagina 21 en volgende) van de septembercirculaire 2023.

Naast de nieuwe en gewijzigde IU's en DU's zijn er nog enkele aandachtspunten:

Suppletie uitkering nieuwe verdeling gemeentefonds

De algemene uitkering wordt in de jaren 2023 tot en met 2025 in verband met een positief of negatief herverdeeleffect voor jouw gemeente verhoogd of verlaagd met de bedragen van het ingroeipad. Verder zijn de bedragen van de suppletie-uitkering voor 2026 tot en met 2028 en verder doorgezet. De bedragen van 2026 en verder zijn afhankelijk van de evaluatie van het nieuwe verdeelmodel.

Naar aanleiding van de evaluatie van het verdeelmodel (gepland begin 2025) kunnen positieve of negatieve wijzigingen ontstaan ten opzichte van het herverdeeleffect zoals gepubliceerd in de meicirculaire 2022. We adviseren je om hiervoor een toelichting op te nemen in de risicoparagraaf van de begroting c.q. jaarrekening.

Integratie uitkering sociaal domein

Nabetalingen over 2022 worden zichtbaar in de betaalspecificatie. Het betreft een herverdeling, het macrobudget is niet aangepast. We hebben deze niet in PAUW verwerkt. Je kunt in PAUW het bedrag bij 56d Suppletie-uitkering integratie sociaal domein opnemen.

Nabetaling faciliteitenbesluit opvangcentra

De mutatie voor het faciliteitenbesluit opvangcentra betreft een nabetaling over 2021 aan twee gemeenten om hun werkzaamheden in en voor de opvangcentra te kunnen vergoeden.

Beschermd Wonen

Voor de gemeente Bergen op Zoom is op basis van de jaarrekeningcijfers de bijdrage voor 2023 definitief vastgesteld. Verder is 19 september 2023 een gewijzigde verdeling over de gemeenten voor de integratie-uitkering Beschermd wonen gepubliceerd in de gemeentefondsrunderiek op internet. BZK is geïnformeerd dat het gepubliceerde model niet juist is. Er wordt een nieuwe publicatie verwacht. Vooruitlopend op de nieuwe publicatie door BZK hebben we de bedragen per gemeente al kunnen aanpassen en een concept in PAUW verwerkt.

Vervallen oude maatstaven

Vanaf de septembercirculaire 2023 zijn in PAUW de volgende maatstaven vervallen:

5d	Inwoners vanaf 75 jaar en ouder boven drempel
7m	Laag opleidingsniveau met drempel
8f	Doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep
12b	Personen met een migratieachtergrond
14a	Lokale centrumfunctie
14b	Regionale centrumfunctie
14c	Landelijke centrumfunctie
15h	Onderwijsachterstand
1g	WOZ-waarde niet-woningen eigenaren
1h	WOZ-waarde niet-woningen gebruikers
7c-3	Huishoudens met een laag inkomen boven drempel
8a-2	Bijstandsontvangers

Let op:

Momenteel kun je in PAUW drie typen opgaven aanmaken:

Type 1: eigen basiseenheden/-waarden,

Type 2: berekende eenheden uit het BZK-rekenmodel en

Type 3: een tussenvorm o.b.v. eigen basiseenheden/-waarden voor klassieke maatstaven en voor het sociaal domein berekende eenheden uit het BZK-rekenmodel.

We adviseren om gebruik te maken van type 1, eigen aantallen/waarden.

Met ingang van de decembercirculaire zal de mogelijkheid van de tussenvorm (type 3) uitgeschakeld worden.

Dat doen we omdat nog slechts voor één maatstaf (15i, extra groei jongeren) de eenheden berekend worden. Daarmee vervalt de noodzaak van een type 3 opgave. De gegevens voor maatstaf 15i zijn terug te vinden in de betaalspecificatie.

Nieuw dashboard PAUW gemeentefonds

Om het gemeentefonds inzichtelijk te hebben voor je gemeente, hebben we een nieuw dashboard PAUW gemeentefonds ontwikkeld. Hierin visualiseren we de data van de uitkering gemeentefonds in Power BI en maken we deze begrijpelijk. Met het dashboard maak je de informatie van de uitkering gemeentefonds van jouw gemeente toegankelijk voor het management, het college en de gemeenteraad. Op deze manier wordt het eenvoudig mogelijk de uitkering gemeentefonds te presenteren.

Het dashboard biedt informatie naar aanleiding van de publicatie van de circulaire van uitkeringsjaar 2023. Het geeft het dashboard in een aantal stappen meer inzicht in de uitkering gemeentefonds van een gemeente. In een logische route kan je doorklikken van de domeinen naar de clusters en vervolgens naar de maatstaven van een gemeente.

Het dashboard biedt je informatie in de algemene uitkering, de decentralisatie- en integratie-uitkeringen en de suppletie-uitkering nieuwe verdeling gemeentefonds voor Nederland en vervolgens op gemeenteniveau. Ook kun je voor een gemeente bekijken wat het aandeel is in het gemeentefonds, wat het bedrag is per uitkeringspunt en het bedrag in basis per inwoner.

Slot

Wij wensen jou veel succes met de verwerking!

Namens jouw PAUW-beheerders,
Sonja Valstar en Martijn Renders

1. Bijlage

Aanmaken nieuwe opgave in PAUW, 'mijn maatstaven'

- **Mijn maatstaven.** Onder de 1^e knop 'Opgaven en berekeningen' vind je een submenu 'mijn maatstaven'. Daar zijn alle maatstaven ondergebracht. Je kunt maatstaven uitklikken die je niet gebruikt. Die maatstaven hoef je dan niet te vullen met eenheden als je een nieuwe opgave aanmaakt en ze komen ook niet terug in de overzichten en berekeningen. Zo houd je een rapport kort en overzichtelijk. Onze ervaring is dat het kan voorkomen dat maatstaven zijn uitgeklikt die echter wel van toepassing zijn voor jou. Denk aan maatstaf 15b en 15i, extra groei leerlingen en jongeren. Daarom gaan steeds meer abonnees ertoe over om alle maatstaven 'aan' te zetten. Wij hebben hierop ingespeeld door bij een berekenings- rapport en samenvatting analyse de optie in te bouwen waarbij standaard alle nul-waarden niet worden getoond op een rapport.
- **Inlezen BZK-waarden.** Als je een nieuwe opgave aanmaakt heb je de keuze tussen
 - Type 1: eigen eenheden/waarden, of
 - Type 2: een opgave met inlezen berekende eenheden/waarden uit het BZK-rekenmodel, of
 - Type 3: tussenvorm met eigen waarden voor de klassieke maatstaven en BZK-waarden voor de maatstaven sociaal domein.

Let op: als gebruiker kun je bij opgaven van type 2 en 3 de ingelezen BZK-waarden overschrijven. Weet dan dat bij een volgende opgave de waarden weer worden ingelezen als in het oorspronkelijke bestand tenzij je bij het aanmaken van een nieuwe opgave de vinkbox voor het inlezen van de BZK-berekende eenheden 'uit' zet.

Wij, de PAUW-beheerders, hebben de voorkeur voor de variant met eigen eenheden/waarden. De eenheden/waarden uit het rekenmodel zijn bij de meicirculaire voor het basisjaar 2023 verouderd en de ontwikkeling in de meerjarenraming bevat landelijke indexen die niet voor jouw gemeente van toepassing hoeven zijn. Bekijk de uitkomsten daarvan dus kritisch.

- **Actieve jaren.** Als je een nieuwe opgave aanmaakt, wordt gevraagd de actieve jaren te kiezen. Ze staan in principe allemaal aan, je kunt de oude jaren uit zetten.
- **Maatstaf bijstandsontvangers.** Bij deze maatstaf is een driejaars-gemiddelde van toepassing. Als je wijzigingen aanbrengt in de oude jaren T-1 en T-2 is het noodzakelijk dat je dit expliciet bevestigt door te klikken op de button 'opslaan'.
- **IU/DU.** Het aantal stijgt gestaag. Ook in deze circulaire zijn weer twee nieuwe toegevoegd. Daarnaast zijn er veel wijzigingen van bedragen bij bestaande IU/DU. Bij het aanmaken van een nieuwe opgave worden deze automatisch ingelezen. Bij stap 1 'basisinstellingen' tref je een vinkboxje aan dat standaard op 'aan' staat en dat je niet kunt uitzetten. Dat voorkomt dat je middelen mist waar je wel een beroep op kunt doen.

Beleidsmatige analyses, samenvatting analyses.

Het is in PAUW mogelijk beleidsmatige analyses uit te voeren over circulaires heen. Het rapport 'samenvatting van analyses' is daaraan gekoppeld. **Voorwaarde is wel dat je een afgeronde opgave in PAUW hebt aangemaakt van alle tussenliggende circulaires, dus ook de septembercirculaire- en de decembercirculaire.** Een beleidsmatige analyse is alleen dan zichtbaar als een corresponderende opgave is afgerond (met groene vinkje).

Ods-bestanden omgezet naar Excel-bestanden in xls-formaat

De rijksoverheid publiceert op haar website geen bestanden meer van een enkele leverancier, maar biedt deze aan in een open documenten structuur. De ervaring leert dat diverse gemeenten die bestanden niet kunnen lezen c.q. bewerken. Vandaar dat wij deze bestanden bij wijze van service in xls-formaat aanbieden. Ze zijn in PAUW te vinden bij de documenten (hoofdknop 'overige informatie' → documenten → circulaire → 2023 → september). Uiteraard zijn we niet aanspreekbaar op de inhoud, dus ook niet als onverhoopt een koppeling wegvalt. Op de website van de rijksoverheid worden soms bestanden verversd na de aanvankelijke publicatie. In onze PAUW-applicatie staan telkens de meest recente versies.

Bestand toelichting op maatstaven

BZK houdt een bestand bij met toelichting op maatstaven. Denk aan een definitie, herkomst van gegevens, peildatum, formule, uitkeringsfactor al dan niet van toepassing enzovoort. Dit is handig als je bijvoorbeeld wilt weten wat bedoeld wordt met het doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep bij maatstaf 8f-2. Je kan de juiste pagina van dit bestand aanroepen door bij de maatstaf binnen de opgave te drukken op het vraagteken achter de maatstaf.

Geactualiseerde begrotingsgegevens in benchmarkmodule

De begrotingsgegevens in de benchmarkmodule van PAUW zijn geactualiseerd met het nieuwe jaar 2023.

Stelposten in PAUW

Bij het aanmaken van een nieuwe opgave heb je de mogelijkheid om bij stap 3 'overige waarden' stelposten aan te maken. Belangrijk is dat wanneer je een korting op het gemeentefonds wilt ramen, het nodig is in de stelpost voorafgaand aan het bedrag een min-teken te plaatsen. Als je de stelpost opneemt bij stap 3 'overige waarden', worden mutaties ook automatisch zichtbaar in de analyses. Als je de gegevens kopieert van een vorige opgave, gaan ook de stelposten mee. Met de actuele informatie van deze meicirculaire adviseren we om ook de stelposten in de opgave te checken.

Opslaan eenheden bij maatstaven op eigen harde schijf

Als je van een opgave de eenheden bij de maatstaven wilt opslaan, dan kun je dat doen bij stap 4 'opgave overzicht'. Rechtsonder in het beeldscherm zit een knop waarmee de aantallen kunnen worden gedownload naar Excel.

Snelle start gids en instructiefilm

Het aantal wisselingen van personeel is de afgelopen jaren flink toegenomen. Om de kennis van PAUW in jouw gemeente goed te borgen hebben we voor de PAUW applicatie een **snelle startgids** en een **instructiefilm** ontwikkeld. Ze zijn te vinden in PAUW onder de hoofdknop 'overige informatie':

- Snelle startgids
- Instructiefilm

Andere onderwerpen in de circulaire die niet direct betrekking hebben op het gemeentefonds

Kortheidshalve wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van de meicirculaire. Geduid wordt op de Energietoelage 2023, Beschermd Wonen (uitstel invoering naar 1 januari 2025), nacalculatie suppletie-uitkering IU Sociaal domein uitkering (septembercirculaire 2023) en landelijk gemiddelde kengetal belastingcapaciteit.

Peiling, uitslag vorige en een nieuwe

Er stond een peiling op de aanmeldpagina van de webapplicatie. De vraag luidde:

Hoe ga je om met taakmutaties, zoals bijvoorbeeld flankerend beleid energiearmoede € 200 miljoen, die bij het Rijk wel zijn gereserveerd maar nog niet verdeeld?

Aan de peiling hebben 67 abonnees deelgenomen. 82% heeft geantwoord deze taakmutaties niet op te nemen.

Er staat inmiddels een nieuwe peiling op. De vraag luidt:

Ga je in de begroting 2024-2027 voor de jaren 2026 en 2027 een financieel tekort laten zien?

Deelname aan de peiling is mogelijk tot 1 december 2023.

Aanpalende diensten rond PAUW

We bieden rond onze PAUW applicatie verschillende diensten aan die misschien minder bekend zijn. Het betreft de volgende:

- Als de specialist Gemeentefonds net uitvalt nadat de circulaire uitkomt, kan PAUW jou volledig ontzorgen door de circulaire te verwerken in PAUW, een rapportage te maken voor MT en B&W, de mutaties in het gemeentefonds volledig laten aansluiten op jouw P&C-cyclus;
- Als de medewerker onzeker is over de juiste verwerking van de circulaire, kijken we graag met jou mee in de vorm van een second opinion;
- Het geven van een dagvullende training op jouw werkplek over gemeentefonds en PAUW. Meestal wordt de training aan 2 tot 4 collega's gegeven waarbij volledig wordt ingezoomd op de situatie en wensen van deze medewerkers. De training heeft het karakter van een workshop en leert jou de gemeentefondscirculaire te lezen;
- Het maken van een herindelingsberekening, waarbij gemakkelijk gevolgd kan worden wat de uitkering is van de 'oude' gemeenten versus de uitkering van de nieuwe. Uiteraard maakt de uitkering voor frictiekosten onderdeel uit van de berekening.

Webapplicatie LIAS Buig

De makers van PAUW hebben in 2017 het initiatief opgepakt om een andere grote geldstroom van de rijksoverheid naar gemeenten inzichtelijk te maken. Het gaat om de BUIG-gelden, de gebundelde uitkeringen van inkomensvoorzieningen. Platweg de geldstroom die jouw gemeente in staat stelt bijstandsuitkeringen te verstrekken. Deze applicatie is gemaakt samen met adviesbureau APE, het bureau dat een voorloper van het huidige verdeelmodel heeft gemaakt. De Buig-applicatie kent eenzelfde *look and feel* als PAUW en grotendeels dezelfde functionaliteit met rekenen, analyseren en rapporteren. Ben je benieuwd wat de nieuwe applicatie voor jou kan betekenen, neem dan contact op met Sonja Valstar. Inmiddels gingen 123 abonnees jou voor.

Dashboard BUIG budget

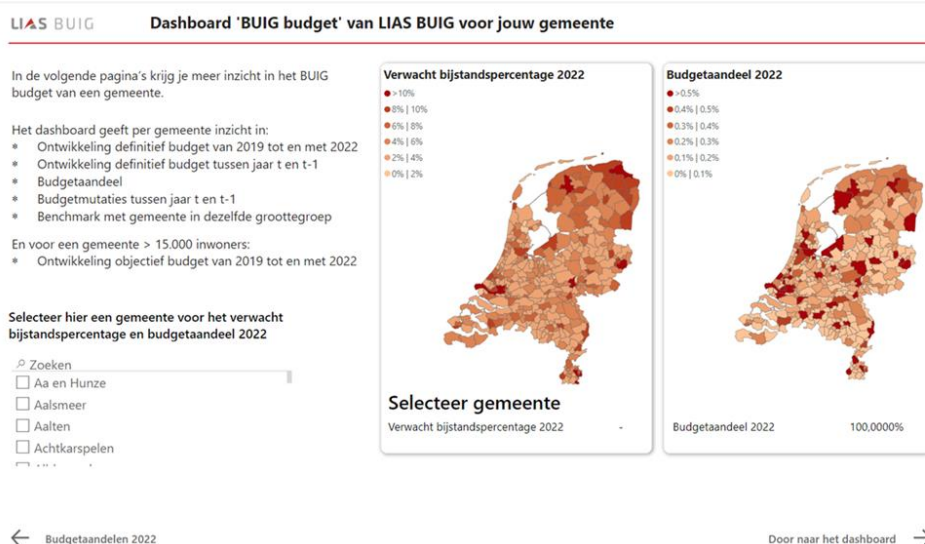
De definitieve BUIG-budgetten wil je inzichtelijk hebben voor jouw gemeente. Speciaal daarvoor hebben we het dashboard BUIG budget ontwikkeld, waarin we de data van de definitieve BUIG-budgetten in Power BI visualiseren en begrijpelijk maken. Met het dashboard maak je de informatie van het definitieve BUIG budget van jouw gemeente toegankelijk voor het management, het college en de gemeenteraad. Op deze manier wordt het eenvoudig mogelijk de ontwikkeling van het BUIG budget te presenteren.

Het dashboard geeft in een aantal stappen meer inzicht in de ontwikkeling van het definitieve BUIG budget van een gemeente. In een logische route kan je doorklikken van de ontwikkeling van het macrobudget naar het landelijk beeld van de budgetaandelen 2022 en vervolgens naar het “BUIG budget” van een gemeente.

Op het niveau van een gemeente geeft het dashboard inzicht in: ontwikkeling van het definitief budget, budgetmutaties en budgetaandelen tussen jaar t en t-1. Daarnaast geeft het dashboard voor gemeenten > 15.000 inwoners voor verschillende categorieën inzicht in het objectief budget van 2019 tot en met 2022.

Ook kan je een gemeente vergelijken met een andere gemeente in dezelfde groottegroep voor de budgetmutatie, het budgetaandeel en de ontwikkeling van het definitief budget.

Figuur 1: screenshot dashboard BUIG

De cijfers van het dashboard BUIG worden in oktober geactualiseerd met het definitieve budget 2023. Zo zullen we het dashboard jaarlijks bijwerken met het definitieve budget.

De kosten van het abonnement voor het dashboard BUIG bedragen voor het kalenderjaar 2023 € 995 exclusief btw. De abonnees van de LIAS BUIG ontvangen een jaarlijkse korting van 50%, waardoor de kosten van het abonnement voor het kalenderjaar 2023 € 497,50 exclusief btw bedragen.

Heb je vragen? Neem dan gerust contact op met Sonja Valstar of Martijn Renders via info-lias@inergy.nl

Kennisportaal LIAS Info

Om uiting te geven aan onze ambitie kennispartner te zijn van onze relaties op het gebied van financiële verhouding tussen overheden zijn we eind 2018 een nieuw initiatief gestart, LIAS Info. Het is een berichtenservice over het vakgebied financiële verhouding. Dat is groot en de bedragen zijn enorm. Gemeentefonds en Buiguitkering samen bedragen ± € 42 miljard, en daarnaast zijn er nog diverse specifieke uitkeringen. Het gaat al gauw om ± 65% van de gemeentelijke inkomsten. De ontwikkelingen volgen elkaar in rap tempo op. Bijna dagelijks verschijnen er nieuwtjes en rapporten. Voor jou als financieel beleidsambtenaar onmisbare kost om het werk te doen. Op internet is een hoop te vinden, maar het kost veel tijd en moeite op zoek te gaan naar de juiste informatie. En vaak weet je niet eens dat er informatie beschikbaar is. Dan is het fijn dat een organisatie met vakkundige redacteurs alles verzamelt, en vervolgens de informatie op een gebruiksvriendelijke manier tot je brengt. Het kennisportaal is te bekijken via onze website: www.liasinfo.nl of via de **app op de eigen smartphone**, en 24/7 te raadplegen. Een redactieraad met landelijke kopstukken levert hoogwaardige en zeer actuele artikelen, vaak voorzien van een duiding. Je kunt reageren op de artikelen en vragen stellen aan de redacteurs. De applicatie biedt een uitgebreide zoekfunctie. Er zijn inmiddels al 147 abonnementen afgesloten.

Bereikbaarheid PAUW

De volgende mogelijkheden zijn er om ons te bereiken:

- Via het algemene mailadres info-liaspauw@inergy.nl
- Via het menu 'contact' in de PAUW-applicatie
- Of bellen naar Sonja Valstar, telefoonnummer 06-82896643 of Martijn Renders 06-26901289.

We streven er naar jouw vragen binnen 24 uur te beantwoorden.